

Sygn. akt I Ca 150/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Łomży I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Włodzimierz Wójcicki (spr.)
Sędziowie:	SSO Wiesława Kozikowska SSO Joanna Rawa
Protokolant:	Katarzyna Milewska

po rozpoznaniu w dniu 24 lipca 2014r

na rozprawie

sprawy z powództwa E. S. (1) i M. M.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji (...) S.A. w W.

od wyroku Sądu Rejonowego w Łomży

z dnia 13 maja 2014r. sygn. akt I C 607/13

I. apelację oddala;

II. odstąpić od obciążania pozwanego kosztami procesu na rzecz powódek za drugą instancję.

Sygn. akt I Ca 150/14

UZASADNIENIE

W złożonym pozwie powódki E. S. (1) i M. M. wniosły o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powódki E. S. (1) kwoty 50 000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dobra osobistego w związku ze śmiercią córki, a na rzecz powódki M. M. kwoty 25 000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dobra osobistego w związku ze śmiercią siostry oraz wniosły o zasądzenie od pozwanego na rzecz każdej z nich kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu podały, że 14 lipca 1999 roku w S. W. S. kierując samochodem ciężarowym marki (...) o nr rej. (...) z naczepą naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym i w konsekwencji zjechał drogę jadącemu prawidłowo samochodowi marki (...) o nr rej. (...) kierowanemu przez B. S.. W wyniku zaistniałego wypadku pasażerka

samochodu osobowego T. S. doznała urazów głowy, które spowodowały jej zgon. Zmarła była córką i siostrą powódek. Pojazd sprawcy był ubezpieczony w zakresie OC u pozwanego.

W złożonej odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A w W. wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powódek na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano, że w chwili zdarzenia nie obowiązywał art. 446 § 4 k.c. Powódka E. S. (1) otrzymała od pozwanego odszkodowanie w wysokości 10 000 zł w 2000 roku, które wyczerpuje wszelkie roszczenia powodów związane z wypadkiem. Pozwany postawił zarzut przedawnienia roszczenia.

Wyrokiem z 13 maja 2014 roku, sygn. akt I C 607/13 Sąd Rejonowy w Łomży I Wydział Cywilny zasądził od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz powódki E. S. (1) kwotę 50 000 zł (pkt I) , na rzecz powódki M. M. kwotę 25 000 zł (pkt II) oraz zasądził na rzecz każdej z powódek zwrot kosztów procesu (pkt III i IV wyroku). Nakazał ściągnąć od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1 550 zł tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sąd Rejonowy ustalił, że 14 lipca 1999 r. w miejscowości S. W. S. kierując samochodem ciężarowym marki (...) o nr rejestracyjnym (...) z naczepą naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez to, że nie zachował ostrożności podczas wykonywania manewru zawracania, w konsekwencji czego zajechał drogę jadącemu prawidłowo samochodowi marki (...) o nr rejestracyjnym (...) kierowanemu przez B. S.. Sprawca zdarzenia został wyrokiem Sądu Rejonowego w Łomży z 12 grudnia 2000 roku, sygn. akt II K 468/00 uznany za winnego popełnienia czynu z art. 177 § 2 kk i skazany na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby. W wyniku tego zdarzenia pasażerka samochodu marki (...) T. S. doznała urazów głowy, które skutkowały jej zgonem. T. S. była córką powódki E. S. (1) i siostrą powódki M. M., a w chwili wypadku miała 18 lat. Mieszkała z rodzicami. Miała przejąć opiekę nad nimi w zamian za przepisanie na nią gospodarstwa rolnego. Powódka E. S. (1) mogła liczyć na pomoc i wsparcie T. S.. Śmierć T. S. wywołała u powódek żal, smutek, przygnębienie, spowodowała nieodwracalne następstwa w ich życiu. Opiekę nad rodzicami po śmierci T. S. przejęła M. M., co miało znaczący wpływ na jej życie osobiste. Powódka E. S. (1) leczona była w związku z zaistniałym zdarzeniem w poradni zdrowia psychicznego.

Sąd Rejonowy zważył, że przed śmiercią poszkodowanej więź łącząca powódki z T. S. była bardzo silna. T. S. jako jedyne dziecko mieszkała razem z matką E. S. (1). Z uwagi na ten fakt były ze sobą bardzo emocjonalnie związane. Zgodnie z ustaleniami rodzinnymi, to poszkodowana miała dochować rodziców i przejąć prowadzone przez nich gospodarstwo rolne. W związku z tym E. S. (1) miała poczucie bezpieczeństwa w zakresie swojej przyszłości, które niewątpliwie utraciła w związku ze śmiercią osoby, która te poczucie jej zapewniała. Śmierć dziecka miała destrukcyjny wpływ na stan psychiczny matki. Do chwili obecnej E. S. (2) nie otrząsnęła się z traumy. Również powódka M. M. utrzymywała z siostrą silne więzi - łączyły je wspólne rozmowy i wzajemna pomoc. Śmierć T. S. wywołała u niej poczucie głębokiej żałoby i zdestabilizowała jej życie rodzinne oraz zawodowe. Sąd uznał, że roszczenie powódek nie uległo przedawnieniu, ponieważ wypadek komunikacyjny miał miejsce w 1999 roku, a do czasu wejścia w życie przepisu art. 442¹ § 2 k.c. w 2007 roku, zgodnie z którym jeżeli szkoda wynikła ze zbrodni lub występku, roszczenie o naprawienie szkody ulega przedawnieniu z upływem lat dwudziestu od dnia popełnienia przestępstwa bez względu na to, kiedy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia, nie upłynął jeszcze 10-letni termin przedawnienia roszczenia.

Apelację od powyższego wyroku Sądu I instancji złożyła strona pozwana, zaskarżając go w całości i zarzucając mu naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez niewłaściwe zastosowanie art. 448 k.c. w zw. z art. 23 k.c. i art. 24 k.c. Wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości, o zmianę wyroku i zasądzenie od powódek na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego i odstąpienie od obciążania pozwanego kosztami postępowania na rzecz Skarbu Państwa tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych oraz zasądzenie od powódek na rzecz pozwanego kosztów w postępowaniu apelacyjnym, w tym kosztów zastępstwa prawnego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania z uwzględnieniem kosztów postępowania apelacyjnego.

W złożonej odpowiedzi na apelację powódki wniosły o oddalenie apelacji w całości oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódek kosztów postępowania apelacyjnego według norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej jako bezzasadna podlegała oddaleniu w całości.

Sąd Okręgowy w całości podzielił ustalenia faktyczne i prawne poczynione przez Sąd I instancji oraz przyjął je za własne.

W ocenie Sądu II instancji Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, iż śmierć T. S. była tragicznym zdarzeniem zarówno dla jej matki E. S. (1), jak i siostry M. M., które przyniosło bardzo poważne, negatywne konsekwencje w ich życiu. W odniesieniu do osoby matki E. S. (1), śmierć ukochanej, najmłodszej córki wywołała w niej silne, traumatyczne przeżycia. W zasadzie do chwili obecnej do końca nie pogodziła się z tym zdarzeniem, przez co nie może zaznać wewnętrznego spokoju. Jak wynika bowiem ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, podjęte przez powódkę E. S. (1) w związku ze śmiercią córki leczenie psychiatryczne nie przyniosło rezultatu i w dalszym ciągu utrzymują się u niej, ze zmiennym nasileniem, płaczliwość, wahania nastroju, przewlekły smutek. W ocenie biegłej, mającej na uwadze historię choroby, czas, który upłynął od wypadku oraz zatrzymanie się w przeżywaniu żałoby na przedostatnim, czwartym stadium, należy przypuszczać, że stan taki będzie się utrzymywać już do końca życia powódki E. S. (1) i również Sąd Okręgowy tę opinię w całości podziela jako jasną, spójną i rzetelną. Każdy kochający rodzic z trwogą myśli o ewentualnej, przedwczesnej śmierci swojego dziecka, a właśnie takie tragiczne zdarzenie, o nagłym charakterze, stało się udziałem powódki E. S. (1). Sąd Okręgowy uznał, że zasądzona na jej rzecz przez Sąd Rejonowy kwota 50 000 zł jest adekwatna do rozmiaru jej cierpień. Śmierć T. S. wywołała również głęboką żałobę u jej siostry M. M.. Siostry łączyła bowiem silna więź emocjonalna – niewątpliwie powódka kochała siostrę. Dodatkowo M. M. musiała podjąć opiekę nad rodzicami, przez co zaniedbała swoje życie osobiste, nie potrafiła znaleźć stałej, dobrej pracy. Jak wskazuje w swej opinii biegła, nadal przeżywa ona zaistniały wypadek i nie może pogodzić się ze śmiercią siostry. W M. M. narasta bunt, frustracja oraz poczucie przegranego życia, cechuje ją pesymizm i brak widzenia dobrych rozwiązań dla siebie. Cierpi na takie stany emocjonalne jak chwiejność, depresyjność, lęk, przygnębienie, mające wpływ na relacje z najbliższą rodziną. Zdaniem biegłej, M. M. doświadcza głębokiego kryzysu psychologicznego na tle depresyjnym i wymaga konsultacji specjalistycznej i podjęcia psychoterapii indywidualnej. Sąd II instancji uznał zatem zasądzoną na rzecz M. M. kwotę 25 000 zł za odpowiednią.

Sąd Rejonowy prawidłowo w okolicznościach niniejszej sprawy zastosował art. 448 k.c. Najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r. Wiąż rodzinna stanowi bowiem dobro osobiste i podlega ochronie na podstawie art. 23 k.c. i art. 24 k.c. Wprowadzenie art. 446 § 4 k.c. doprowadziło jedynie do zmiany w sposobie realizacji roszczenia przez skonkretyzowanie osób uprawnionych do jego dochodzenia oraz przesłanek jego stosowania. (por.: wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 7 marca 2014 roku, sygn. akt I ACa 1187/13, LEX nr 1454547). Na podstawie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zakład ubezpieczeń jest odpowiedzialny za każdą szkodę, niezależnie od jej charakteru (majątkowego i niemajątkowego), wyrządzoną wskutek ruchu pojazdu mechanicznego, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia, bądź utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia, a wypadek komunikacyjny, w wyniku którego doszło do śmierci, stanowi źródło krzywdy także dla osób bliskich zmarłego (por.: wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 5 marca 2014 roku, sygn. akt I ACa 810/13, LEX nr 1448498).

Sąd Okręgowy nie podzielił również pozostałych zarzutów i twierdzeń zawartych w złożonej apelacji.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c.

Sąd Okręgowy odstąpił od obciążania pozwanego kosztami procesu na rzecz powódek za drugą instancję na podstawie art. 102 k.p.c.